

Cd en dvd: scope en beslissingsboom

Cd's en dvd's zijn opslagmedia die oorspronkelijk bedoeld zijn als dragers specifiek van audiovisuele informatie. Later in hun bestaan zijn deze dragerformaten echter uitgebreid tot dragers van eender welke informatie. Ze worden dus meer en meer gebruikt om eender welke informatie op te slaan, zoals computerprogramma's of tekstdocumenten. Meemoo heeft voor digitaliseringsproject 9 vier subformaten geselecteerd die in scope zijn: cd-da, cd±r(w), dvd-video en dvd±r(w). Op deze manier trachten we de technische verscheidenheid in te perken en de hoeveelheid niet-audiovisuele informatie zo beperkt mogelijk te houden. Alle andere subformaten vallen uit de scope van digitaliseringsgolf 9.

Welke cd's en dvd's zijn precies in scope voor digitalisering?

Algemeen

Om in aanmerking te komen voor dit project moet aan twee basisvoorwaarden voldaan worden. De eerste is dat het om audiovisuele informatie, namelijk **bewegend beeld en geluid** gaat. Foto's, tekstdocumenten of computerprogramma's vallen dus automatisch buiten de scope van dit project. Schijven met deze inhoud mogen dus niet meegegeven worden.

Ten tweede komen enkel cd/dvd±r(w)'s die gecodeerd zijn als **cd-da of dvd-video** in aanmerking. Heb je bijvoorbeeld een cd-r met MP3- of WAV-bestandjes, dan is deze niet gecodeerd als cd-da (maar als cd-rom) en komt deze dus niet in aanmerking voor dit project. Hetzelfde geldt voor zogenaamde **gemengde schijven**, waarbij de inhoud van de schijf bv. videobestanden zijn vergezeld van pdf-bestanden, tekstdocumenten, of foto's. Ook deze schijven komen niet in aanmerking voor dit project, aangezien deze niet gecodeerd zijn als dvd-video.

De richtlijn die we in dit project hanteren is: bij twijfel, meegeven! (Tenzij het om een grote hoeveelheid gaat, dan neem je best even contact op met lobke.vandeneynenden@meemoo.be.)

Hoe weet ik of mijn schijf gecodeerd is als cd-da of dvd-video?

Je kan het onderscheid in codering niet met het blote oog zien; hiervoor moet je de schijf in kwestie uitlezen. Als je dit doet, mag je de inhoud niet openen in een mediaspeler, maar moet je kijken in de verkenner naar de aard van het bestand.

Cd-da

Op een schijf die gecodeerd is als cd-da (digital audio) is maar één data stream terug te vinden, zonder

fileformaat, aangezien er geen files zijn, maar enkel die **ene doorlopende (ongecomprimeerde) LPCM audio data stream**. Hoe komt het dan dat een cd-da in een mediaspeler in verschillende *tracks* wordt afgespeeld? Je computer leest deze stream in een mediaspeler uit als 'files' dankzij de .cda files, die tijdsindicaties of markers (start- en eindcodes) bevatten. Deze .cda files splitsen op je computer dus die ene data stream op in *tracks*, dankzij de tijdsindicaties.

Als je dus een cd-da of een cd-r die in scope is in je computer steekt, zie je in de verkenner maar één file (de data stream), namelijk **track1.cda**, en niets anders. Dit in tegenstelling tot een cd-rom of een cd-r gecodeerd als cd-rom (en dus out of scope). Hierop is niet één enkele doorlopende data stream te vinden, maar staan aparte files, zoals MP3- of WAV-files.

Dvd-video

Wat betreft dvd: enkel dvd-video en dvd-r gecodeerd als dvd-video zijn in scope. Dit is een nóg complexer verhaal aangezien er veel meer soorten files op dvd's te vinden zijn (zoals files die gebruikt worden voor keuzemenu's, ondertitels en hoofdstukken/markers). Hier kunnen we zeer moeilijk één op één zeggen welke fileformaten wel en niet in scope zijn. Dus wederom, bij twijfel, meegeven.

Welke schijven zijn out of scope?

Alle cd's die niet gecodeerd zijn als cd-da zijn out of scope, met andere woorden cd's die meer dan enkel audio bevatten komen niet in aanmerking. De meestvoorkomende cd subtypes die out of scope zijn, zijn: **cd-rom, video-cd, cd-video, cd-i** en in het verlengde daarvan cd-r's die niet gecodeerd zijn als cd-da. Lees hier meer over video-cd's en cd-video's.

Alle dvd's die niet gecodeerd zijn als dvd-video zijn out of scope, met andere woorden dvd's die meer dan enkel video gecombineerd met audio bevatten komen niet in aanmerking. De meestvoorkomende dvd-subtypes die out of scope zijn, zijn: **dvd-rom, dvd-ram, dvd-audio, blu-ray, HD-dvd** en in het verlengde daarvan dvd-r's die niet gecodeerd zijn als dvd-video.

Wat gebeurt er als ik toch per ongeluk een cd of dvd meegeef die niet in scope is?

We begrijpen dat het verhaal hierboven behoorlijk complex is. Als er toch optische schijven zouden meegegeven worden die niet gecodeerd zijn als cd-da of dvd-video, dan gaat de transfer bij het digitaliseringsbedrijf dus niet door. Er wordt wel een **file-inventarisatie** opgemaakt: een overzicht van de aantallen en soorten bestanden die op de schijf staan. Nadien kan je, indien gewenst, met deze 'foutieve' schijven beroep doen op onze werking rond de instroom van digitale collecties.

Welke cd's en dvd's in scope selecteer ik
